

**A Budapest Főváros XVIII. Kerület
Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzat
Képviselő-Testületének
Települési Értéktár Bizottsága**

2018. évi Munkaterv

1./ Helyismereti – hagyományőrző programok:

- Urbitális Majális – 2018.05.26. - „Legyünk hűek az örökséghez!” – A hagyományok és napjaink világa” Herrich-Kiss villa, Szent Lőrinc kápolna, Gloriett-lakótelep, Gloriett Általános és Sportiskola, Ipari emlékek
- „Tour de Bókay 175+4” 2018.06. - villalátogató program
- Kulturális Örökség Napjai: 2018.09.15.
- 2018. 05.28. Széchy Margit emléknep
- Vasvári Napok folytatása

2./ Településképi Arculati Kézikönyv folyamatos aktív részvétel

A Bizottság folyamatosan egyeztet a Főépítési Irodával az aktuális feladatokról (pl. épületek védetté nyilvánításának előkészítésénél stb.)

3./ A védett Herrich-Kiss villa felújítása

Az épületet fővárosi védettségre javasolta a kerület. A főváros 5 millió forinttal támogatta a homlokzat megújítását, a munkavégzés folyamatos. A fűtés megújítása megtörtént, a kert balesetmentes lett, készül a padlóburkolat és a lépcső. Főépítési kezdeményezésre több egyeztetéssel új épület és kerttervek készültek, folyamatban van az építési engedély megszerzése. Élő pályázattal rendelkezünk a régi veranda rekonstrukciójának megvalósítására.

4./ Művészi hagyatékok, emlékek

Jobbágyi-Homolya hagyatékok, Nemcsics Antal, Kondor Béla, Bene Géza

- Tóth Kálmán nagy erőfeszítéseket tett a Jobbágyi-Homolya hagyatékok helyzetének rendezésére a Tomory Lajos Múzeum munkatársa hivatalos becsüsi árajánlatot is adott az önkormányzatnak.
- Nemcsics Antallal a Tomory Lajos Múzeum művészettörténésze folyamatosan tartja a kapcsolatot.
- Kondor Mária és a kerület között sikerült újra jó munkakapcsolat mellett a feladatokat egyeztetni.
- Kardos Gábor kezdeményezte Bene Géza festőművész, rajzpedagógus életpályájának feldolgozását, bemutatását, aki kerületi lakosként évtizedig a Fogaras utcában élt és alkotott. (A javaslatot Galgóczy Zoltán alpolgármesterrel egyeztette.)

5./ A kerület kiemelt épületeinek, emlékhelyeinek díszkivilágítása

Kiemelt kezdeményezésként Kardos Gábor a plébános úrral egyeztetett a Főplébánia díszkivilágítása és a Szent Imre szobor áthelyezése és díszkivilágítása feladatokról 2018. februárban. (Galgóczy Zoltán alpolgármesterrel előzetesen egyeztetve)

Lásd 1.sz. Melléklet A Bizottság támogatja, a pestszentlőrinci Szűz Mária Szeplőtelen Szíve főplébániatemplom és a kertjében álló, Szent Imre halálának 900 évfordulójára 1931-ben elkészített és felállított szobor díszkivilágításának megvalósítását. A szobor Visnyovszky Lajos műve és Pestszentlőrinc első köztéri szobra.

6./ A Bókay Árpád Általános Iskola iskolafejlesztési projekt támogatása

7./ A Baross utca és a Batthyány utca sarkán található régi Polgári Kaszinó (Baross u. 10/b.) épületének további hasznosítása.

Tehetetlenül nézzük, ahogy az épület teteje egyre rosszabb állapotba kerül.

8./ A kerületi, jelenleg gondozatlan, elenyészőben lévő sírkertjeinek, sírhelyeinek felmérése, gondozása.

Emléktábla, vagy emlékkereszt állításának kezdeményezése a megszűnt kerületi temetőink helyszínén

9./ A kerület bevezető útjain kerületünk címereinek kihelyezése és a kerület alkotó településrészei nevének kiírása (Pestszentlőrinc vagy Pestszentimre)

10./ A kerület számítógépes honlapjának induló felületére kerüljenek ki a kerületi címerek, kerületünk helytörténeti örökségeként felsorolva kerületünk jellegzetes „telepi” megnevezései.

11./ Krepuska Géza professzor szobrának felállítását támogatja a Bizottság.

12./ A Bizottság támogatja a köztéri tájékoztató és turisztikai térképek kerületi elterjesztését.

13./ Fres'h Ottó emlékére (neve alatt) rendezzen a **kerületünk fafaragó, vagy művészeti nyári tábort**, ahol meghívott művészek vehetnének részt és alkotásaikkal köztereinket gazdagítanak. Reméljük, hogy hagyományteremtési céllal sikerül újtára indítania a kezdeményezést. (A táborok során elkészült műalkotások elhelyezésére jó helyszín lehetne a felújított Herrich-Kiss villa parkosított kertje.)

14./ A Bizottság támogatja az új közterek, utcák emblematikus, kerületi vonatkozású elnevezéseinek felvételét, a korábbi évek gyakorlatát folytatva szívesen adunk javaslatokat.

Támogatjuk, hogy a táblákra kerüljenek fel a telepelvevézések.

Javasoljuk, hogy a Széchy Margit emléknep keretében találjunk méltó már meglévő közterület a névadásra, vagy a Hétvezér Lakópark második ütemében kezdeményezzük egy utca elnevezését Nagy Lászlóval együtt. (Nagy László esetében meg kell vizsgálni, hogy Budapesten van-e már közterületi elnevezése?)

15./ Kerületünk és a MÁV korábbi tárgyalásán megállapodás született a Pestszentimre Felső (kisállomás) épületének felújítására.

Ez alapján a XVIII. kerületi Önkormányzat anyagi segítségével újulna meg az épület. Szintén a MÁV és a kerületi vezetés újabb tárgyalásain merült fel, hogy a Pestszentlőrinc és a Pestszentimre állomás épület

nem használt helyiségekben helytörténeti kiállítások valósuljanak meg. Az Értéktár Bizottság támogatja ezt a felvetést.

16./ Szorgalmazzuk a Cséry-telep átminősítését, hogy rekultiváció után rekreációs területet lehessen ott létrehozni ródli- és mountain bike és egyéb extrém sportpályákkal.

17./ Meg kellene védeni a pestszentimrei és a pestszentlőrinci erdőket is a Pilisi

Parkerdő vállalat tisztán gazdasági okokból eredő un. tarvágásai ellen.

Ezekből az erdőkből hozzanak létre kiránduló erdőket telepített erdei bútorokkal, pl. grillező, szalonnasütő, esőbeálló, jelzett sétautak, stb.

Ezzel összefüggésben a Bizottság támogatja Tóth Kálmán javaslatát, hogy a tájképi értékkel és jelentőséggel bíró növényzet, vagy akár egy utcaképi jelentőségű fa kapjon védeltséget és lakossági „örökbefogadás” formájában fokozottabb figyelmet, esetleg gondozást.

18./ Kerületünk helytörténeti öröksége rendkívül gazdag. A kerületi számítógépes honlap „A kerület rovat – A kerület nevezetességei” alrovat fokozatos feltöltése!

19./ A Bizottság támogat minden kerületi kezdeményezést, amely hagyományteremtési céllal fogalmazza meg új tevékenységét, vagy folytatja korábbi munkáját.

20./ A Bizottság támogatja dr. Dobos Imrének, a kézilabda nagy öregje életpályájának feldolgozását, bemutatását, amelyet 2018-ban posztumusz „Sportérdemérem”

adományozásával ismert el a kerület. (nagy pályás –kispályás kézilabda területén 1938, 1939, világbajnok bronz és ezüstérem, játékos és edzői munkássága) Haláláig kerületünkben élt. Kardos Gábor javaslatát dr. Lévai Zoltán alpolgármester támogatta.

21./ Támogatjuk, hogy Tóth Kálmán Kőrösfőn segítse Rákóczi György szőnyeg relikviájának megmentését.

22./ Támogatjuk a Karinthy Frigyes Gimnázium Arany János emlékevi programjának szervezését.

23./ Támogatjuk Nagy László „Emlékkövének” elkészítését és felállítását Pestszentlőrinc Kossuth terén.

24./ Támogatjuk, hogy a Kossuth tér rekonstrukciós átépítésével egyidőben készüljön „Emléktábla” az egykori „Országzászló” helyén, emlékét megőrzendő. (Buza Barna műalkotásának megőrzését, restaurálást és áthelyezését szintén támogatjuk.)

25./ Támogatjuk a Kossuth téri egykori „Országzászló” kerületünk más emblematikus helyszínén történő újra felállítását. (pl. Kossuth tér 48-as emlékhelye közelében, vagy a

Kárpát-medencei összetartozás jelképes helyszínén a Hargita téren.)

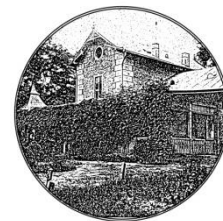
Lásd 2.sz. Melléklet Kardos Gábor főépítész asszonnyal és Galgóczy Zoltán alpolgármesterrel egyeztetett.

Budapest, 2018. március 4..

*Tóth Kálmán
a Bizottság elnöke sk.*

**Mellékletek: 1.sz
2.sz.**

1.sz.Melléklet

A Budapest Főváros XVIII. Kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzat Képviselő -Testületének Települési Értéktár Bizottsága

E m l é k e z t e t ő

Tárgy: a pestszentlőrinci Szűz Mária Szeplőtelen Szíve főplébániatemplom és a kertjében álló Szent Imre szobor díszkivilágítása

A megbeszélés: Tampu-Ababei József plébános úrral előzetesen egyeztetve a megbeszélésre a Plébánián került sor 2018. február 2-án, 16. órakor.

Részt vettek: Tampu-Ababei József
Molich Endre
Kardos Gábor

Az **Értéktár Bizottság** 2017-es Munkatervének és éves Beszámolójának

5./ A kerület kiemelt épületeinek, emlékhelyeinek díszkivilágítása

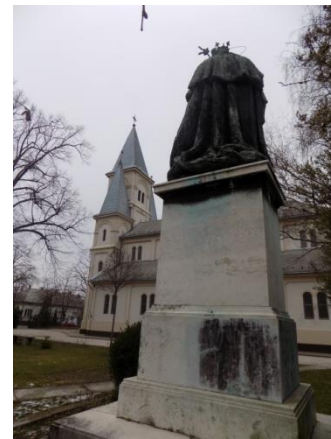
Külön kiemelt kezdeményezésként (Kardos Gábor a plébános úrral egyeztetett) e-mailben a Főplébánia díszkivilágítása és a Szent Imre szobor áthelyezése és díszkivilágítása 2017. március (várjuk a Műszaki Iroda szakmai véleményét Galgóczy Zoltán alpolgármester kérésének megfelelően)

és

22./ A Bizottság támogatja, a pestszentlőrinci Szűz Mária Szeplőtelen Szíve főplébániatemplom kertjében álló, Szent Imre halálának 900 évfordulójára 1931-ben elkészített és felállított szobor díszkivilágításának megvalósítását.

A szobor Visnyovszky Lajos műve és Pestszentlőrinc első köztéri szobra. *(Lásd 5. pont)*
(Tampu-Ababei József plébános úr támogatja Kardos Gábor javaslatát.)

pontjában megfogalmazottak megvalósítása érdekében egyeztetünk a várható feladatokat.

Megállapítások:

1. Az előzetesekhez képest, a feladat teljes végig gondolása után indokolt volt változtatni a korábbi elképzeléseken.

Kerületünk első köztéri szobrának templomkerten belüli áthelyezése egyértelműen indokolt. Jelenlegi, 1931-es felavatása utáni helyén Visnyovszky Lajos gyönyörű szobra körbe épített, két oldalról elkerített, mára már művészeti, egyháztörténeti és térszerkezeti szempontból „méltatlan” helyen áll.

2. Az idén 87 éves szobor restaurálásra, talapzatának szövegfaragásai javításra, átfestésre szorulnak.
3. A templomkert bejárása után jól látható, hogy a templom és a szobor díszkivilágításának megvalósítására két ütemben kerülhetne sor. A két objektum díszkivilágítása elektronikus rendszerének együttes megtervezése után első ütemben a

főplébániatemplom emblematikus szobrának áthelyezésére, restaurálására, díszkivilágításának kialakítására kerülne sor.

4. Második ütemben kerülne sor – a szükséges pénzügyi források biztosítása után - az előzetesen kialakított elektronikus alaprendszer továbbépítésével a főplébániatemplom díszkivilágításának kialakítására.
5. A Szent Imre szobor új helye környezetének kialakításáról, annak indokoltságáról később lehetne majd dönteni, mérlegelve az új helyszín és a közben kialakult térszerkezet figyelembe vételével.
6. Molich Endre vállalta, hogy a díszkivilágítás elektronikus rendszere kidolgozásának időigényére, anyagi és pénzügyi kereteinek nagyvonalakban történő megadására összegző javaslatot készít két héten belül. A szobor díszkivilágításához kapcsolódó szakmai egyeztetés folyamatos.
7. További, esetlegesen figyelembe veendő szempont lehet még a következő:

A pestszentlőrinci Kossuth tér átalakításáért, az itt létesített pavilonépületért a szakma komoly elismerését, Budapest Építészeti Nívódíját kapta meg Sajtos Gábor és csapata, a Sagra Építész Kft. 2017-ben. A 2010-ben, a ma is hivatalban lévő önkormányzat döntött úgy, hogy a főváros által kiírt Tér-Köz pályázat révén új arculatot szeretne adni a kerületrészen emblematikus főterének. A téren 2017 novemberében már elkezdődött a térrekonstrukció második üteme is. Reményeink szerint 2018. tavaszára a tér teljes felújítása elkészül. A térrekonstrukció során a tér közvilágításának teljes átalakítására kerül sor, a tervekben a templomok és a gimnázium díszkivilágításának kiépítésére is sor kerül majd.

Kardos Gábor kerületünk főépítész asszonyától, Jankovits Verától egyeztető megbeszélést kért (2018. február 6. főépítészeti iroda) annak érdekében, hogy a templomépület díszkivilágítás szakmai kereteinek megítélésére, az alternatív lehetőség figyelembe vételére is lehetőség adódjon az Egyháztanács munkáját megkönnyítendő. Itt a tér rekonstrukcióját végző fent említett szakmai stábbal a megbeszélés időpontjának egyeztetése még folyamatban van.

A szakmai megbeszélések folyamatosak.

8. Indokolt és szükséges az Egyháztanács megbeszélése keretében a fentiekben vázolt feladatokat megtárgyalni, az alternatívákról dönteni. Elvetni, támogatni, vagy módosítani az elképzeléseket.

Budapest, 2018. február 7.

Kardos Gábor
a Bizottság tagja

2.sz.Melléklet

A Budapest Főváros XVIII. Kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzat Képviselő -Testületének Települési Értéktár Bizottsága

Galgóczy Zoltán
alpolgármester úr
részére

Javaslat

Tárgy: Kossuth tér rekonstrukció – emlékmű áthelyezés – Országzászló

A pestszentlőrinci Kossuth tér átalakításáért az itt létesített pavilonépületért a szakma komoly elismerését, Budapest Építészeti Nívódíját kapta meg Sajtos Gábor és csapata, a Sagra Építész Kft. 2017-ben.

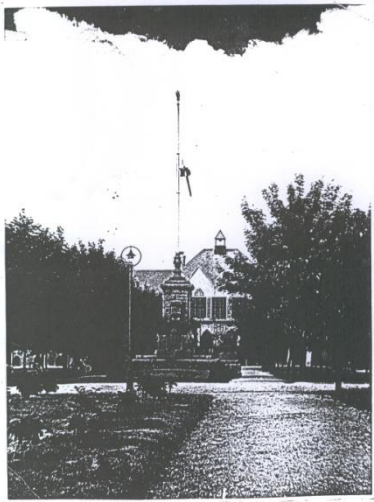
A 2010-ben, a ma is hivatalban lévő önkormányzat döntött úgy, hogy a főváros által kiírt Tér-Köz pályázat révén új arculatot szeretne adni a kerületrész emblemikus főtérének. A téren 2017 novemberében már elkezdődött a térrekonstrukció második üteme is. Reményeink szerint 2018. tavaszára a tér teljes felújítása elkészül.

A köztér két lépcsőben történő rekonstrukciójának találkozási vonalán, a Sztehlo Gábor Gimnázium homlokzati vonalában (azt az Üllői út felől eltakaró) található Búza Barnának, „A Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje”-vel kitüntetett szobrászművész 1970-es „Felszabadulási emlékműve”.

Az Értéktár Bizottság javasolja a köztéri emlékmű megőrzését, felújítását. A Bizottság úgy látja azonban, hogy az emlékmű a park napjainkra teljesen eltakart helyén, a belső sétányok kialakítását akadályozó, az emlékmű számára is méltatlan helyen áll. Ezért javasolja a kerületben más helyen történő felállítását, vagy csak a dombormű falsíkban történő elhelyezését, természetesen a fővárosi szakhatósággal egyeztetetten.

Az emlékmű helyén a II. világháború végéig Országzászló állt, amelynek szétverésével, talapzatának felhasználásával szovjet katonai hősi emlékmű épült, majd ennek teljes elbontásával került a helyére Búza Barna alkotása.

A Bizottság javasolja, hogy kettős-városú kerületünk emblematikus közterén a pestszentimreihez hasonlóan Pestszentlőrincen is legyen (ismét) Országzászló. (Helyének vagy a 48-as Szabadságharc Emlékműve közelében való felállítást javasolja az emlékmű könyvtár felőli részén, vagy a Kárpát-medencei összetartozás jelképes helyszínén a Hargita téren.). Megfelelő helyének kiválasztásához további vizsgálatok szükségesek. Ezzel egy egységes, jól látható, a történeti hagyományt is folytató megemlékezési tér jöhetne létre.

A Kossuth tér rehabilitációjának második üteme lehetővé teszi, hogy a javasolt változtatásokat még időben át lehessen vezetni a tervdokumentáción. Az új emlékmű megtervezésére, a történeti hagyományok figyelembevételével, a régi tervek és fényképek felhasználásával, tervpályázat kiírásával kerülhetne sor.

Budapest, 2018. január 28.

dr. Heilauf Zsuzsanna
Kardos Gábor
Pándy Tamás
a Bizottság tagjai

Tóth Kálmán
a Bizottság elnöke